

Datum
2022-12-06
Vår referens
Angela Zitko
Enhetschef
angela.dosazitko@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Nämndinitiativ från John Eklöf (M) Granskning av Malmö stad arbete avseende särskilt stöd GRF-2022-16556

Sammanfattning

Grundskoleförvaltning har fått i uppdrag av grundskolenämnden att granska Malmö stads arbete avseende särskilt stöd. En utredning av samtliga grundskolor och grundsärskolor i Malmö stad har därav genomförts. Grundskoleförvaltningens bedömning är att majoriteten av Malmö stads grundskolor bedriver arbete med särskilt stöd i enlighet med lagstiftningen. Trots detta har vissa brister identifierats, framför allt vad gäller förståelsen av särskilt stöd och extra anpassningar i lagens mening. Grundskoleförvaltningen gavs även i uppdrag att utreda Sorgenfriskolans historiska hantering av elever som varit i behov av särskilt stöd och placering i särskild undervisningsgrupp. Sorgenfriskolan har, på grund av stora brister i sitt arbete med diarieföring och arkivering, inte kunnat ta fram de beslut och beslutsunderlag som begärts in. Grundskoleförvaltningen kan därav inte utreda Sorgenfriskolans historiska arbete med särskilt stöd. Utöver denna brist visar utredningen att Sorgenfriskolan, liksom flera andra skolor, är i behov av ökad förståelse av särskilt stöd i lagens mening.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden godkänner ”Utredningsrapport: Granskning av Malmö stads arbete avseende särskilt stöd”.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse GRN 221209 Nämndinitiativ från John Eklöf (M) Granskning av Malmö stad arbete avseende särskilt stöd
- Utredningsrapport. Granskning av Malmö stads arbete avseende särskilt stöd

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2022-05-13
Grundskolenämnden 2022-05-24
Grundskolenämndens arbetsutskott 2022-06-10
Grundskolenämnden 2022-06-21
Grundskolenämndens arbetsutskott 2022-12-09
Grundskolenämnden 2022-12-21

Beslutet skickas till

Grundskolenämnden

Ärendet**Bakgrund**

Grundskoleförvaltning har fått i uppdrag av grundskolenämnden att granska Malmö stads arbete avseende särskilt stöd, utifrån ett nämndinitiativ som inkom 2022-05-24. Uppdraget bestod i att utreda dels hur skollagen efterlevs på samtliga skolor där elever är i behov av särskilt stöd, i synnerhet de elever som placeras i särskilda undervisningsgrupper, dels Sorgenfriskolans historiska hantering av elever som varit i behov av särskilt stöd och placering i särskild undervisningsgrupp. Grundskoleförvaltningen har därav begärt in data från samtliga grundskolor i Malmö stad, vad gäller antal beslut om åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd, samt hur många av dessa beslut som innebar stödåtgärden anpassad studiegång, enskild undervisning respektive placering i särskild undervisningsgrupp. Skolorna tillfrågades även om det fanns elever med stödåtgärden särskild undervisningsgrupp utan beslut om åtgärdsprogram (och i så fall hur många), samt om det fanns elever med beslut om åtgärdsprogram utan en utredning av en elevs behov av särskilt stöd (och i så fall hur många). Skolorna ombads besvara frågorna med utgångspunkt i data från läsåret 2021/2022. Samtliga grundskolor och grundsärskolor i Malmö stad har besvarat frågeställningarna. Sorgenfriskolan har mottagit samma begäran av data som resterande skolor, dock utifrån tidsperioden läsåret 2013/2014 till och med läsåret 2021/2022. Dessa underlag kompletteras med Skolinspektionsärendet vid Sorgenfriskolan 2020–2021, en dialog med ansvarig rektor under 2012–2022 samt en historisk tillbakablick av underlag från grundskoleförvaltningens centrala elevhälsa.

Resultat av utredning kring arbetet med särskilt stöd på Malmö stads grundskolor

Grundskoleförvaltningens bedömning är att majoriteten av Malmö stads grundskolor bedriver arbete med särskilt stöd i enlighet med lagstiftningen. Denna bedömning baseras på insamlade data och kompletterande kvalitativa uppgifter från skolorna. Utredningsresultatet visar att statistiken gällande antal beslut kopplat till arbetet med särskilt stöd i Malmö stads grundskolor generellt sett ligger i linje med Skolverkets nationella statistik. Enligt resultatet har även att alla elever i särskild undervisningsgrupp i Malmö stads grundskolor beslut om åtgärdsprogram i enlighet med bestämmelserna i skollagen.

Grundskoleförvaltningen kan trots detta identifiera vissa brister i arbetet med särskilt stöd, på såväl skolnivå som huvudmannanivå. På skolnivå handlar det framför allt om bristande förståelse av extra anpassningar, särskilt stöd och särskild undervisningsgrupp i lagens mening. Utredningsresultatet visar att skolorna är i behov av bättre kunskap om vilka insatser som ska betraktas som särskilt stöd, och vilka som inte ska det. Vidare behöver riktlinjerna på huvudmannanivå kring *separata beslut* i arbetet med särskilt stöd tydliggöras, och stödet kring studiehandledning på modersmålet ses över. En annan identifierad brist avser fall där ett beslut om åtgärdsprogram har fattats utan ett beslutsunderlag. Denna brist har funnits på sju skolor. Anledningarna till detta kan, utifrån skolornas utsagor, sammanfattas i följande punkter: bristande rutiner och/eller kunskap kring arbetet med särskilt stöd samt (i enstaka fall) bristande förutsättningar i tid. En överhängande majoritet av skolorna (totalt 69 av 76) uppger dock att beslutsunderlag finns för samtliga elever med beslut om åtgärdsprogram.

Vidare kan grundskoleförvaltningen, utifrån utredningsresultatet, konstatera att inga elever har placerats i särskild undervisningsgrupp utan beslut och beslutsunderlag.

Resultat av utredning kring det historiska arbetet med särskilt stöd på Sorgenfriskolan

Grundskoleförvaltningen gavs även i uppdrag att utreda Sorgenfriskolans historiska hantering av elever som varit i behov av särskilt stöd och placering i särskild undervisningsgrupp. Inom ramen för detta har grundskoleförvaltningen sett över Skolinspektionsärendet vid Sorgenfriskolan under 2020–2021. I sitt första beslut konstaterar Skolinspektionen att alla elever i behov av extra anpassningar inte får det stöd som de behöver, samt att utredningar om särskilt stöd inte alltid genomförs skyndsamt. Värt att notera är att dessa brister avser skolans arbete *inför* att en elev ges särskilt stöd. Skolinspektionen fann inga brister avseende skolans arbete med särskilt stöd i sig. Vidare har uppgifter inhämtats från ansvarig rektor för Sorgenfriskolan under 2012–2022. Detta har bidragit med en inblick i arbetet med den lokala särskilda undervisningsgruppen på skolan under angiven tidsperiod, som bestod av dels elever som placerades utifrån behov av särskilt stöd, dels elever som placerades som en disciplinär åtgärd.

För att komplettera ovanstående uppgifter har data gällande beslut kopplade till särskilt stöd för tidsperioden läsåret 2013/2014 till och med läsåret 2021/2022 begärts in från Sorgenfriskolan. Grundskoleförvaltning kan mot bakgrund av genomförd utredning fastställa att Sorgenfriskolan sedan en lång tid har haft stora brister i sitt arbete med diarieföring och arkivering. Till följd av detta har Sorgenfriskolan inte kunnat ta fram de beslut som begärts in inför grundskoleförvaltningens utredning. Resultatet blir att grundskoleförvaltningen inte kan utreda Sorgenfriskolans historiska arbete med särskilt stöd och elever som har placerats i särskilda undervisningsgrupper. Utöver den stora bristen kring arbetet med arkivering och diarieföring kan grundskoleförvaltningen konstatera att Sorgenfriskolan är i behov av ökad förståelse av särskilt stöd och extra anpassningar i lagens mening. Det handlar framför allt om vilka insatser som ska betraktas som särskilt stöd, och vilka som inte ska det. Utredningens resultat visar dock att detta inte är en brist som är unik för Sorgenfriskolan, utan som genomsyrar arbetet med särskilt stöd i många grundskolor i Malmö stad.

Ansvariga

Angela Zitko Enhetschef

Mats Johnsson Utbildningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef